

ГАЛИЛЕЙ

Откритието на Коперника се расчуло по свѣтътъ, нѣ слабо се взирали на него, та, тако-речи, слѣдъ сто години, другъ единъ великъ звѣздоброуецъ, Галилей, повторилъ на люде ти таа истина.

Галилей билъ отъ единъ италианскій градъ, Пиза, и се изучилъ много добръ, та, кога стигналъ на двадесетъ и петъ години, станалъ учителъ на математиката въ пизанскій университетъ. Галилей, оште на млади години, направилъ доста голѣми откритија и се прочулъ. Той се научилъ, че единъ датчанинъ изнамѣрилъ една наочна трѣба, съ която добръ се виждали доста далечни прѣдмѣти и която мнозина имали за играцѣ. Галилей видѣлъ, че отъ това играцѣ може да излѣзе много важно нѣшто, та се заловилъ за него и за малко врѣме направилъ първий *телескопъ*. Тоаа телескопъ билъ оште простъ; нѣ, малко не помогналъ на Галилеа да се увѣри прави ли са откритија та на Коперника и да открие и той други нови.

Галилей и по-напрѣдъ мислилъ, че звѣзди ти не са искри, а венака звѣзда је единъ свѣтъ, който се движи въ пространство то. Той съ помошъ та на прости си телескопъ, увѣрилъ се, че право мисли за това нѣшто. Като гледалъ съ телескопътъ на мѣсечината, видѣлъ, че на неа има пропасти и планини и дору можилъ да измѣри височината на тиа планини; а като гледалъ на слънце то, открилъ, че на него има петна и че тиа петна се мѣтетъ, сир. тò се скриватъ, тò пакъ се показватъ, та отъ това позналъ, че слънце то је едно голѣмо кълбо, много по-голѣмо отъ земата, което је обиколено съ свѣтла атмосфера и се върти около ость та си. Слѣдъ това Галилей зелъ да разгледова вечерницата, една лъскава *планета*, която наричатъ Венера, и видѣлъ, че тиа прилича на наша та мѣсечина, пълни се и расипова се, като мѣсечината, и нѣкой пѣтъ като неа става виторожка. Галилей съгледалъ до една друга планета, Сатурнъ, нѣшто като лъскави крила, нѣ не можилъ да познае, че това не са крила, а два лъскави прѣстена, които опасоватъ таа планета. Той, като все си разгледовалъ звѣзди ти, увѣрилъ се, че около Юпитеръ, една друга голѣма планета, въртетъ се четири хубавички звѣздици; увѣрилъ се оште, че тиа звѣздици са четири *мѣсечини*, които обикалатъ съ различна бързина около Юпитеръ, както наша та мѣсечина обикала около земата.